

Oysa ODTÜ’de yapılan ağaçlandırma çalışmalarında;

- Yer örtücü gevenler,
- Çalı formundaki yaseminler, patlangaçlar, kuşburnu, yabani sarı güller, cerhiler,
- Yaban hayatı için son derece önemli ağaççıklar olan ahlatlar, alıçlar, bademler, mahlepler,
- Anadolu’nun en yaygın ağaç türleri olan meşelerden saçlı meşe, palamut meşesi, saplı meşe gibi türlerin de kullanılmış olması son derece yenilikçi bir yaklaşımdır.

geven

alıç

patlangaç

saçlı meşe

Bu türlerin de kullanılması ile yerleşkede ekolojik açıdan fakir, tekdüze bir yeşil ağaç örtüsü değil, birçok farklı canlıyı bünyesinde barındırabilecek zengin bir yaşam ortamı oluşturulmuştur. Bu sayede yerleşkede çok zengin bir flora ve fauna gelişerek hayatını devam ettirmeyi başarmıştır.

ODTÜ BOZKIRI

ODTÜ ormanından bahsederken bozkırı da unutmamak gerekir. İç Anadolu’nun doğal bitki örtüsü diyebileceğimiz bozkırın her ne kadar geniş alanlarda yayılım gösterdiği düşünülse de, aslında durum pek de öyle değildir. İç Anadolu’nun geniş bozkırları ya tarım arazisine dönüştürülmüştür ya da otlatma baskısı ile tahrip olmuştur. Bozkır örüsünün en iyi korunduğu yerlerden biri de ODTÜ yerleşkesidir. Bu sayede kampüste 700 civarında bitki örtüsü ile birlikte yüzden fazla kelebek türü barınmaktadır. Yine bozkıra özgü ötücü kuşların da sayısı bir hayli fazladır.

ODTÜ doğasının zenginliğinin en önemli sebebi bozkırın ve ormanın bir arada bulunduğu, farklı yaşam ortamlarını barındırması ve tüm doğal varlıkların kampus hayatının bir parçası olarak görülmesidir. Bütün bunlar uyumlu bir şekilde ele alınmış olduğu için ODTÜ kampüsü 1995 yılında Ağa Han Mimarlık Ödülü’nü almaya hak kazanmıştır.

ODTÜ ORMANI

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ - 2013

ODTÜ ORMANI

ODTÜ’de yapılan ağaçlandırma çalışmaları teknik olarak bu alanda birçok yeniliği barındırmasının yanı sıra ağacın üniversite kimliğinin bir parçası da olmasına sebep olmuştur. Bu çalışma sonradan kurulan üniversitelere örnek olmuş, kampüslerin ağaçlandırılması bir gelenek haline dönüştürülmüş ve ODTÜ’de yapılan çalışma örnek olarak gösterilmiştir.

Uzun yıllar ODTÜ mezunlarının hep bir ağaç ve Kemal Kurdaş hikayesi olmuştur. Ya beraber ağaç dikmişlerdir ya da uyandırılıp yurttan ağaç dikmeye götürülmüşlerdir. Mezuniyet hediyesi olarak yerleşkenin kuzey batı bölümüne dikilmiş vişnelerin meyvesini, tohumunu almışlardır.

Dönemin rektörü Kemal Kurdaş dere boylarına ve binaların bulunduğu bölgeye dikmek için yaklaşık 500 tane çınar fidanı bulunmasını istemiştir. Ancak o zaman Türkiye’deki fidanlıklarda çınar ve benzeri türler yetiştirilmemekteydi. Yapılan araştırma sonucunda sadece 50 tane çınar fidanı bulunabilmişti. Kemal Kurdaş işçileri toplayarak iki tane kamyonla bir gecede Bartın Deresi’nden çınar fidanlarını toplayarak ODTÜ’ye getirmiştir. Bugün etrafta gördüğümüz boyları 15-20 m’ye ulaşmış çınarlar Kemal Kurdaş’ın Bartın Deresi’nden getirdiği çınar fidanlarıdır.

Öncelikli olarak vurgulanması gereken noktalardan biri, o yılların Türkiye’sinde böyle büyük çaplı bir ağaçlandırma daha önce hiç yapılmamıştı ve bu yüzden ODTÜ’deki ağaçlandırma girişimi bu alanda çok önemli bir adım olmuştur. İlk yıllarda başarılı olup olamayacağı ile ilgili tartışmalar yaşanmışsa da, sonuç oldukça etkileyici olmuştur. Elbette bu çalışmalarda ormancılardan desteği ve çalışmaları yadsınamayacak derecede önemlidir.

Ağaçlandırma çalışmalarında en çok kullanılan tür karaçamdır. ODTÜ ormanının 1650 hektarı karaçam ağaçlandırma sahasıdır. Karaçam İç Anadolu bozkırına en uygun türdür, Beynam’daki kalıntı karaçam ormanı da bunun en güzel kanıtıdır. Bütün İç Anadolu bozkırında yaşamını sürdürmeyi başarmış birkaç orman parçasından biridir. Beynam Ormanı bize Anadolu doğasında insan etkisi ile yaşanan 10.000 yıllık bozulma sürecini gösterirken ODTÜ ormanı da bu süreci tam tersine çevirebilmek için ortaya konan çabayı göstermektedir.

Karaçamlarla birlikte yaygın olarak kullanılan diğer türler sarıçam ve Toros sediridir. Toros sedirleri de İç Anadolu iklimine uyum göstermeyi başarırken, sarıçamlarda sıkıntılar yaşanmaktadır. Aslında sarıçamın en iyi yetiştiği yerin kuzey doğu Anadolu’nun yüksek dağlarında 2500 metreden yüksek platolar olduğunu düşünürsek neden buralara uyum göstermekte sıkıntı çektiğini de anlarız. Özellikle önümüzdeki dönemde iklim değişikliğinin etkileri sonucunda daha kurak bir Ankara, sarıçamların dayanmasını hepten zorlaştıracaktır.

ODTÜ’de yapılan ağaçlandırma çalışmasının diğer bir önemli özelliği de geleneksel olarak sadece çam ve diğer iğne yapraklıları kullanmak yerine, bozkıra özgü diğer ağaç, ağaççık ve çalı türlerinin de kullanılmış olmasıdır. Oysa o yıllarda sadece Türkiye’de değil dünyada da yaygın olarak, ağaçlandırma çalışmalarına ekonomik açıdan bakılır ve tek türden oluşan (genellikle de çam) ağaçlandırmalar yapılırdı. Tek türle ve doğaya uygun olarak yapılmayan bu ağaçlandırma çalışmalarına ekolojik açıdan yeşil çöl de diyebiliriz. ODTÜ’de uygulanan ve ekolojik açıdan daha doğru olan bu ağaçlandırma yaklaşımı ancak 1980’lerden sonra yaygınlaşmaya başlamıştır ve ülkemizde hâlâ çok az örneği bulunmaktadır.